

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729

tālr.: 64774844, e-pasts: dome@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2022.gada 31. augustā

Nr.365

(protokols Nr.15, 5.§.)

Pašvaldības līdzdalības akciju sabiedrībā “CATA” novērtējums

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – likums) 4. pantu publiska persona drīkst iegūt līdzdalību kapitālsabiedrībā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajos gadījumos, bet 7.panta pirmo daļu - publiskai personai, tai skaitā pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem. Savukārt VPIL pārejas noteikumu 30.punkts noteic, ka pašvaldības, kuras administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvieno un kuras ir kapitāla daļu turētājas kapitālsabiedrībā, neveic šā likuma 7.pantā noteikto pienākumu, bet šo pienākumu veic administratīvi teritoriālās reformas ietvaros jaunizveidotās novadu pašvaldības līdz 2022. gada 1. jūnijam.

Kopš 2021.gada 1. jūlija administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidotai Smiltenes novada pašvaldībai (turpmāk – pašvaldība) pieder 46004 jeb 4.30 % privātās kapitālsabiedrības – akciju sabiedrības “CATA” (turpmāk – AS “CATA”) akcijas. Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā Smiltenes novada pašvaldībā apvienotā Raunas novada lēmēj institūcija - dome iepriekšējo līdzdalības novērtējumu veikusi 2015.gada 29. decembrī (Raunas novada domes 2015.gada 29.decembra sēdes prot. Nr. 14, lēmums Nr. 19.).

AS „CATA” dibināta 02.04.1954. ar toreizējā autotransporta ministra Eduarda Liberta pavēli Nr.244 „Par Cēsu 9. autotransporta kantora (ATK-9) izveidošanu” un pavēli Nr.245 „Par Valkas ATK-2 izformēšanu” un 2014.gada aprīlī atzīmēja savu dibināšanas 60. gadskārtu. Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 06.05.1998. rīkojumu Nr.218 „Par privatizējamās valsts akciju sabiedrības firmas “CATA” akciju nodošanu pašvaldību īpašumā” valstij piederošās privatizējamās valsts akciju sabiedrības firmas “CATA” akcijas tika nodotas Cēsu un Limbažu rajona padomju īpašumā. 2009.gadā, reģionālās reformas rezultātā, Cēsu un Limbažu rajona padomēm piederošās akcijas tika nodotas 12 novadu pašvaldībām: Cēsu, Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Vecpiebalgas, Alojas, Krimuldas, Limbažu un Salacgrīvas novada pašvaldībai. 2021. gada reģionālās reformas rezultātā Cēsu, Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Vecpiebalgas, Alojas, Krimuldas, Limbažu un Salacgrīvas novada pašvaldību akcijas nodotas Cēsu, Limbažu, Siguldas, Ogres, Aizkraukles un Smiltenes novadu pašvaldībām.

Pašvaldība ir ieguvusi AS “CATA”, vienotais reģ. Nr.40003016840, akcijas atbilstoši VPIL 88.pantam.

Atbilstoši likuma 7.panta otrajai daļai lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmēj institūcija. Lēmumā ietver: **1) vērtējumu attiecībā uz atbilstību VPIL 4.panta nosacījumiem; 2) vispārējo stratēģisko mērķi.**

Likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantam.

VPIL 88.panta pirmajā daļā ir noteikti gadījumi, kādos publiska persona var veikt komercdarbību, t.i., ja:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai,

kā arī no VPIL 88.panta otrās un septītās daļas izriet, ka publiskā persona, pārvērtējot līdzdalību kapitālsabiedrībā, veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Pašvaldības administrācija ir sagatavojusi izvērtējumu par Smiltenes novada pašvaldības līdzdalību AS “CATA”, tajā iekļaujot ekonomisko, ietekmes uz konkurenci un juridisko izvērtējumu. Izvērtējums ir veikts, balstoties uz AS “CATA” sniegto informāciju, pašnovērtējumu, ekonomisko un ietekmes uz konkurenci izvērtējumiem. Līdzdalības pārvērtēšanas procesa gaitā notikušas konsultācijas ar Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociāciju (viedoklis sniegts 2022. gada 21. marta vēstulē Nr.29) un Konkurences padomi (atzinums sniegts 2022. gada 16.jūnijā, Nr. 1.7-2/573, reģ. Smiltenes novada pašvaldībā ar Nr. SNP/22/3.4/2859).

Vērtējums attiecībā uz atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem.

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 14. panta pirmās daļas pirmo punktu, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības dibināt kapitālsabiedrības. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmās daļas 3 punkts noteic, ka publiska persona privāto tiesību jomā cita starpā darbojas, dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, kā arī trešajā daļā ir noteikts, ka atvasinātas publiskas personas (tai skaitā pašvaldības), izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādas, kurām nav peļņas gūšanas rakstura, tām nevar izvirzīt citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 19.punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus. Turklāt sabiedriskā transporta pakalpojumu organizācijas funkcija ir cieši saistīta arī ar citu pašvaldībai autonomo funkciju izpildes organizāciju.

AS “CATA” vispārējais stratēģiskais mērķis izriet no likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 19.punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas – organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus, līdz ar to AS “CATA” vispārējais stratēģiskais mērķis ir organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus un citus ar to saistītus pakalpojumus, nepārtraukti virzoties uz šādu apakšmērķi - *konkurētspējas nostiprināšana nozarē, tirgus nepilnību novēršana, ieņēmumu gūšana iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, pasažieru pārvadājumu kvalitātes un apkalpošanas līmeņa paaugstināšana, jaunu tehnoloģiju ieviešana, kas vērsta uz pārvadājumu procesu drošības, darbības efektivitātes paaugstināšanu un komersanta izmaksu samazināšanu, kā arī komercsabiedrības pārvaldības procesu uzlabošana un darbības efektivitātes un klientu apmierinātības līmeņa paaugstināšana, komercsabiedrības virzīšana uz nepārtrauktu pilnveidošanos, sasniegšanu.*

Pašvaldības, īstenojot pārvaldi kā publisko tiesību subjekts, atbilstoši VPIL 10.panta prasībām, savā darbībā ievēro labas pārvaldības principu, pastāvīgi pārbauda un uzlabo sabiedrībai sniegto pakalpojumu kvalitāti, valsts pārvaldi organizē pēc iespējas efektīvi, kā arī pastāvīgi pārbauda un, ja nepieciešams, pilnveido valsts pārvaldes institucionālo sistēmu, un, veicot komercdarbību AS “CATA”, īsteno pasākumus kvalitatīva un visiem sociāliem iedzīvotāju slāņiem pieejama sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas organizāciju pašvaldības administratīvā teritorijā un kontroli par sabiedrībai sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.

Saskaņā ar Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 5.panta ceturto daļu sabiedriskā transporta pakalpojumu organizācijas funkciju pašvaldības īsteno caur Plānošanas reģioniem, kuri darbojas pašvaldību interesēs, noskaidrojot un apkopojot plānošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību viedokļus par maršrutu tīklu attiecīgā plānošanas reģiona teritorijā, apkopojot priekšlikumus maršrutu tīkla reģionālās nozīmes maršrutu izstrādāšanai un plānošanai un sabiedriskā transporta pakalpojumu tarifu un to izmaiņu noteikšanai, apsekojot pieturvietas plānošanas reģiona teritorijā un sniedzot priekšlikumus par to nepieciešamību, izbūvi un iekļaušanu maršrutu kustības sarakstos vai maršrutu aprakstos. Plānošanas reģioni pašvaldību iniciatīvu virza izskatīšanai Sabiedriskā transporta padomē, kuras specifiskā statusa (uz sabiedriskiem pamatiem), dalībnieku struktūras (5 valsts pārstāvji un 5 plānošanas reģionu pārstāvji ar padomes priekšsēdētāju no Satiksmes ministrijas) un to atšķirīgo interešu dēļ – katra konkrētā vai pat vairākuma plānošanas reģionu iniciatīva var tikt noraidīta, jo mazākuma locekļiem nav veto tiesību pašvaldībām svarīgos jautājumos, vai kādas citas izņēmuma tiesības ietekmēt lēmumus, kuros saduras valsts un kāda reģiona intereses.

Nemot vērā sabiedriskā transporta nozares pārvaldības struktūras trūkumus, pašvaldībai ir nepieciešamība piedalīties komercdarbībā, tādējādi konsolidējot pašvaldības intereses ar valsts interesēm sabiedriskā transporta pakalpojuma izpildes līmenī, optimizējot pakalpojumu. Piemēram, iekļaujot reģionālās nozīmes maršrutos skolēnu pārvadājumus.

Tādējādi caur dalību komercsabiedrībā pašvaldība īsteno vienu no valsts pārvaldes principiem – valsts pārvaldes efektivitātes principu.

AS “CATA” stratēģiskais mērķis – kvalitatīvu un visiem sociāliem iedzīvotāju slāņiem pieejamu sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšana pašvaldības administratīvā teritorijā un kontrole par sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.

AS “CATA” stratēģiskie apakšmērķi ir:

- konkurētspējas nostiprināšana nozarē;
- tirgus nepilnību novēršana;
- ieņēmumu gūšana iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai;
- pasažieru pārvadājumu kvalitātes un apkalpošanas līmeņa paaugstināšana;
- jaunu tehnoloģiju ieviešana, kas vērsta uz pārvadājumu procesu drošības, darbības efektivitātes paaugstināšanu un komersanta izmaksu samazināšanu;
- komercsabiedrības pārvaldības procesu uzlabošana un darbības efektivitātes un klientu apmierinātības līmeņa paaugstināšana, komercsabiedrības virzīšana uz nepārtrauktu pilnveidošanos, sasniegšanu.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu nozare ir saistīta ar finansiāli apjomīgas materiāli tehniskās bāzes un atbilstošas infrastruktūras nepieciešamību, bez tam - pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai ir nepieciešamas regulāras investīcijas, kurām tiek novirzīta arī akcionāru peļņa. Šobrīd AS “CATA” autoparks sastāda 195 vienības un kopējā pamatlīdzekļu vērtība sastāda 5’213’981 EUR. AS “CATA” veikto ieguldījumu rezultātā iedzīvotājiem tiek sniegts kvalitatīvs un brīvi pieejams sabiedriskā transporta pakalpojums, kas ir realizējams vienīgi ieguldot regulāras investīcijas attīstībā.

Sabiedriskā transporta pakalpojums atbilstoši Eiropas Savienības dalībvalstu publisko iestāžu klasifikācijai ir pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, kas nozīmē tā saņemšanas būtiskumu un garantiju visiem iedzīvotājiem piekļuvei pakalpojumam.

Nemot vērā, ka pašvaldībai nav tiešas ietekmes uz politiskajiem lēmumiem sabiedriskā transporta nozarē un tā pakļauta valsts pārvaldes iestāžu izpratnei par nozares vajadzībām un prioritātēm tajās, kā arī novitāšu ieviešanas kapacitāti, pašvaldībai ir svarīgi saglabāt iespēju ietekmēt pakalpojumu kā tādu un tā kvalitāti, ar to saprotot, ka sabiedriskā transporta pārtraukuma gadījumā pašvaldība spēj nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti un augsts sabiedriskā transporta kvalitātes standarts nozīmē augsta līmeņa komfortu, pieejamību, drošību, reāla laika informāciju un integrētu transporta un biļešu sistēmu.

Pašvaldība caur savu dalību AS “CATA”, var ietekmēt pakalpojuma pieejamību un organizēšanu atbilstoši Eiropas Komisijas Eiropas transporta politikas Baltās grāmatas „Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu – virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu” 2.4. apakšnodaļā “Nepiesārņojošs pilsētu transports un ceļš starp mājām un darbavietu” norādītajiem pamatvirzieniem sabiedriskā transporta attīstībai, nodrošinot pašvaldības iedzīvotājiem drošas transporta sistēmas izveidi, sasniedzot transporta pakalpojumu augstu kvalitāti, tai skaitā energoefektivitāti, pieejamību un uzticamību.

Pašvaldības mērķu sasniegšanu un funkciju izpildi nodrošina arī AS “CATA” īpašnieku struktūra- 99,8% akciju īpašnieki ir pašvaldības, kuru teritorijās AS “CATA” veic pārvadājumus vietējos reģionālajos maršrutos, palīdz operatīvi un veiksmīgi risināt jautājumus par optimālu, sabiedrībai pieejamu maršruta tīkla izveidi un jautājumus par skolēnu pārvadājumiem novados, autoostu kā mobilitātes punktu nodrošināšanu, kā arī jautājumus par civilās drošības īstenošanu un transporta pārvadājumu nodrošināšanu ārkārtas situācijās.

Pieejamam un augstas kvalitātes sabiedriskam transportam ir ļoti svarīga loma pašvaldības ekonomikas attīstībā, vides pieejamības nodrošināšanā, iedzīvotāju drošības un dzīves kvalitātes uzlabošanā un Eiropas pamatvērtības – iedzīvotāju mobilitātes -nodrošināšanā.

Veicot komercdarbību un ieguldot AS “CATA” ieņēmumus attīstībā, pašvaldība nodrošina iedzīvotājiem plašāku un kvalitatīvāku pakalpojuma apjomu. Vadoties no likuma “Par pašvaldībām” 77.panta ceturtās daļas, pašvaldība caur līdzdalību AS “CATA”, ir pienācīgi izpildījusi savu pienākumu saimnieciskā kārtā gūt ienākumus iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai.

Saskaņā ar AS “CATA” statūtiem¹ AS “CATA” nodarbojas ar komercdarbības veidiem: 1) citur neklasificēts pasažieru sauszemes transports (NACE 49.39); 2) pilsētas un piepilsētas pasažieru sauszemes pārvadājumi (NACE 49.31); 3) automobiļu apkope un remonts (NACE 45.20); 4) sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (NACE 68.20); 5) kultūras iestāžu darbība (NACE 90.04); 6) kravu pārvadājumi pa autoceļiem (NACE 49.41).

AS “CATA” darbības mērķis ir regulārais pasažieru autotransports, pilsētas un piepilsētas pasažieru sauszemes transports, skolēnu pārvadājumi un transports pēc pasūtījuma, tai skaitā starpvalstu tūrisma pakalpojumi, ko pierāda arī 2021. gada neto apgrozījuma rādītāji, saskaņā ar kuriem 95,4% no apgrozījuma sastāda regulārie pasažieru pārvadājumi, 1% neregulārie pasažieru pārvadājumi, 2,1% autotransporta remonta pakalpojumi un pārdotās rezerves daļas, 0,2% autoostu pakalpojumi un 1,3% telpu iznomāšana.

Saglabājot dalību AS “CATA”, tiek novērsta tirgus nepilnību reģionā, AS “CATA” darbojas pašvaldībai stratēģiski svarīgā nozarē, nodrošina efektīvu pašvaldības funkciju un uzdevumu veikšanu sabiedrības interesēs, kā arī secināts, ka pašvaldības līdzdalība AS “CATA” atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā noteiktajiem nosacījumiem.

¹ <https://info.ur.gov.lv/#/legal-entity/40003016840>

Pašvaldība ir veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, saņēmusi viedokli no biedrības “Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociācija” (turpmāk – LPPA). LPPA uzskata, ka Kapitālsabiedrībai ir stratēģiski svarīga nozīme Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un vienlaicīgi arī valsts drošībai, līdz ar to iesaka Kapitālsabiedrības akcionāriem Pašvaldības līdzdalību Kapitālsabiedrībā saglabāt. Savukārt Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera iepriekš attiecībā uz pašvaldību līdzdalību sabiedriskā transporta nozarē ir atzinusi, ka reģionālās nozīmes maršrutos, kuros pakalpojumi tiek sniegti ar autobusiem, ir pietiekami liela konkurence un to skaitā ir pietiekams privāto uzņēmumu skaits, kuri var piedāvāt un nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumus. Vienlaikus ir būtiski, lai tie tiktu nodrošināti pēc iespējas lielākā Latvijas teritorijā. Tāpat pēc iespējas ir jāmazina apstākļi, kas, iespējams, privātos pakalpojumu sniedzējus nostāda nevienlīdzīgā situācijā.

Nemot vērā, ka sabiedriskā transporta pakalpojumi skar ievērojamu sabiedrības daļu, nodrošinot iedzīvotājiem piekļuvi pakalpojumiem, kas saistīti ar iedzīvotāju veselību, izglītību un citiem svarīgiem pakalpojumiem, un ir būtiski nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumu nepārtrauktību, Konkurences padomes ieskatā, sabiedriskā transporta pakalpojumi ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Vienlaikus Konkurences padome savā 2022. gada 16. jūnija atzinumā Nr. 1.7-2/573 norāda, ka reģionālās nozīmes maršrutos, kuros pakalpojumi tiek sniegti ar autobusiem, ir pietiekami liela konkurence un ir pietiekams privāto uzņēmumu skaits, līdz ar to nav konstatējami VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktie izņēmumi, un Kapitālsabiedrībām būtu jāvērtē iespējas pārtraukt minētā pakalpojuma sniegšanu.

Neskaidrā situācija sabiedriskā transporta nodrošinājumam lielā daļā Vidzemes teritorijās, ko apliecina ilgstoši neizvērtētie piedāvājumi atkārtotam iepirkumam (ID Nr. AD 2021/9) deviņos maršrutu tīklos, tai skaitā “Valmiera, Valka, Smiltene”, “Gulbene, Alūksne, Balvi”, “Madona” un “Rēzekne, Ludza”, kā arī AS “Nordeka”, ar kuru VSIA “Autotransporta direkcija” noslēgusi līgumu par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu maršrutu tīklos “Cēsis” un “Sigulda, Limbaži” nespēja uzsākt pakalpojuma sniegšanu ar 2021.gada 1.jūliju un apstākli, ka pakalpojuma nepārtrauktību turpina nodrošināt iepriekšējais pārvadātājs AS “CATA”, nerada pārliecību par sabiedriskā transporta pakalpojuma nodrošinājumu nākotnē bez pašvaldību iesaistīšanās.

Vizuālā informācija par situāciju publisko iepirkumu jomā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai

Papildus vērtējams arī apstāklis, ka AS "CATA" lūgusi Administratīvo tiesu atcelt uzņēmuma AS "Nordeka" līgumus ar valsti par pasažieru pārvadāšanu Cēsu, Limbažu un Siguldas reģionu maršrutos. Administratīvās tiesas Valmieras tiesu nams lietu pēc AS CATA pieteikumu ierosinājis 26.jūlijā.

AS "CATA" veikusi pasākumu kopumu, kas dod iespēju tai sabalansēt finansiālo stāvokli un turpināt veikt saimniecisko darbību, neraugoties uz mainīgo ekonomisko situāciju sabiedriskā transporta pakalpojumu nozarē, kā arī veikt investīcijas autobusu parka atjaunošanā, turpinot darbu pie ražošanas līdzekļu, iekārtu modernizācijas, darba organizācijas, un izmaksu samazinājuma pasākumiem.

AS "CATA" ir izveidojusi un sertificējusi analoģo, digitālo tahogrāfu un ātruma ierobežotājiem pārbaudes laboratoriju "AS "CATA" inspekcija". 2019.gada 21.novembrī Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja izsniegta akreditācijas apliecība Nr.LATAK-I-303-08-2005 apliecina, ka "AS "CATA" inspekcija" ir kompetenta veikt inspicēšanu kā C tipa inspicēšanas institūcija atbilstoši LVS EN ISO/IEC 17020:2012 standarta prasībām, ES tiesību aktiem un Ministru kabineta noteikumiem reglamentētajā sfērā: transportlīdzekļu vadītāja darba un atpūtas laika, braukšanas attāluma un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces (analogās, digitālās un viedās); ātruma ierobežotājiem pārbaudes līdz 02.02.2024.gada 2.februārim Minētais komercdarbības veids uzskatāms par papildu pakalpojumu ar mērķi attīstīt komerciāli ienesīgus papildus pakalpojumus, maksimāli produktīvi izmantojot materiāli tehnisko bāzi. Pakalpojums tiek sniegts šaurā komercdarbības sfērā nelielā apjomā. Neietekmē kopējo tirgus konkurenci.

AS "CATA" ir izveidojusi lielgabarieta automašīnu mazgātavu, kas prioritāri tiek izmantota AS "CATA" piederošā autotransporta apkopei. Vienlaikus tiek paredzēta iespēja izmantot šo automazgātavu citiem klientiem kā maksas pakalpojums. Arī šis komercdarbības veids uzskatāms par papildu pakalpojumu ar mērķi attīstīt komerciāli ienesīgus papildus pakalpojumus, maksimāli produktīvi izmantojot materiāli tehnisko bāzi. Pakalpojums tiek sniegts šaurā komercdarbības sfērā nelielā apjomā. Neietekmē kopējo tirgus konkurenci. Minētajā uzņēmējdarbības sfērā ir konstatējama daļēja tirgus nepilnība – tuvākā šāda veida auto mazgātava ir tikai Valmierā.

AS "CATA" ir izveidojusi apsargātu un slēdzamu auto stāvlaukumu, kas prioritāri tiek izmantots AS "CATA" vajadzībām. Nav paredzēts ikdienas auto novietošanai – iespējams automašīnu novietot iepriekš sazinoties telefoniski ar stāvlaukuma uzraugošo darbinieku atsevišķos gadījumos pēc nepieciešamības. Laukuma izveidei nav tikusi veidota speciāla infrastruktūra. Arī šis komercdarbības veids uzskatāms par papildu pakalpojumu ar mērķi attīstīt komerciāli ienesīgus papildus pakalpojumus, maksimāli produktīvi izmantojot materiāli tehnisko bāzi.

Reklāmas izvietošana uz autobusiem – AS "CATA" rīcībā esošais autoparks tā pat kā daudzi citi sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēji ka vienu no papildu komercdarbības veidiem piedāvā AS "CATA" rīcībā esošos transporta līdzekļus reklāmas materiālu izvietošanai uz transporta līdzekļiem. Komercdarbības veids uzskatāms par papildu pakalpojumu ar mērķi attīstīt komerciāli ienesīgus papildus pakalpojumus, maksimāli produktīvi izmantojot materiāli tehnisko bāzi un tiek sniegts neliela apjoma. Ar SIA "Pilsētas līnijas" noslēgts līgums par autobusu ārējo virsmu izmantošanu reklāmai, gūstot papildus ieņēmumus.

AS "CATA" autobusus, kas nav nepieciešami sabiedrisko pakalpojumu nodrošināšanai, iespējams iznomāt klientiem gan tūrisma vajadzībām, gan privātiem pasākumiem. Šis ir papildus pakalpojums, kas tiek sniegts ierobežotā apjomā. Tirgus nepilnība netiek aizpildīta – uzņēmums darbojas vispārējas konkurences apstākļos, jo šāda veida pakalpojumus Vidzemes reģionā sniedz gan uzņēmumi, gan citi saimnieciskās darbības veicēji.

Izvērtējot pašvaldības rīcībā esošo informāciju, kā arī iepazīstoties ar AS "CATA" sagatavoto izvērtējumu, Konkurences padomes 2022. gada 16.jūnija atzinumu Nr. 1.7-2/573 "Par AS "CATA"", **Smiltenes novada pašvaldības dome secina, ka:**

- 1) AS "CATA" pamatdarbība – regulārais pasažieru autotransports, pilsētas un piepilsētas pasažieru sauszemes transports, skolēnu pārvadājumi un transports pēc pasūtījuma - atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punktam;
- 2) attiecībā uz sniegtajiem papildpakalpojumiem, kas iekļauti AS "CATA" statūtos - automobiļu apkope un remonts, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, kultūras iestāžu darbība, kravu pārvadājumi pa autoceļiem un papildpakalpojumiem, kas norādīti AS "CATA" mājaslapā – tahogrāfu pārbaude un regulēšana, automazgātavu auto stāvlaukumu darbība, reklāmas izvietošana, atbilstoši Konkurences padomes atzinumā izdarītajiem secinājumiem, AS "CATA" sniedzot papildpakalpojumus racionāli un lietderīgi izmanto savā rīcībā esošo infrastruktūru un resursus, kas paredzēti pamatpakalpojuma sniegšanai, būtiski neietekmējot tirgu. Vienlaikus, lai nepieļautu konkurences neitralitātes pārkāpumu, ir būtiski, lai AS "CATA" ievēro prasību pakalpojumu cenas noteikt, balstoties uz tirgus izmaksām;
- 3) ir saglabājama pašvaldības līdzdalība AS "CATA";
- 4) AS "CATA" kā tās darbības stratēģiskais mērķis nosakāms – kvalitatīvu un visiem sociāliem iedzīvotāju slāņiem pieejamu sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšana pašvaldības administratīvā teritorijā un kontrole par sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.

Nemot vērā norādīto, Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2022. gada 24. augusta atzinumu (protokols Nr.10) un pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 5.panta otro daļu, 7.panta otro daļu, likuma "Par pašvaldībām" 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.panta pirmās daļas 4. un 6.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmās daļas 3.punktu un trešo daļu, 88.pantu, atklāti balsojot ar 15 balsīm "Par" – (Ainārs Mežulis, Andris Abrāmovs, Astrīda Harju, Dainis Aļeksējevs, Edgars Avotiņš, Ervins Labanovskis, Gita Mūrniece, Ilze Vergina, Inga Ērgle, Jānis Āboliņš, Māris Zālītis, Mārtiņš Vīgants, Otārs Putrālis, Raivis Vizulis, Toms Markss), "Pret" – nav, "Atturas" – nav,

Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Saglabāt Smiltenes novada pašvaldības līdzdalību AS "CATA", reģ. Nr.40003016840, esošajā statusā līdz 2025.gada 31.decembrim.
2. Noteikt, ka pašvaldības tiešās līdzdalības AS "CATA", reģ. Nr.40003016840, pārvērtēšana jāuzsāk ne vēlāk kā 2025. gada 1. ceturksnī.
3. Noteikt AS "CATA", reģ. Nr.40003016840, vispārējo stratēģisko mērķi – kvalitatīvu un visiem sociāliem iedzīvotāju slāņiem pieejamu sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšana pašvaldības administratīvā teritorijā un kontrole par sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.
4. Uzdot AS "CATA", reģ. Nr.40003016840, valdei:
 - 4.1. nodrošināt kapitālsabiedrībai noteiktā stratēģiskā mērķa izpildi;
 - 4.2. katru gadu veikt tirgus izpēti un analīzi attiecībā uz kapitālsabiedrības papildu pakalpojumiem, un, konstatējot, ka tirgus spēj nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, atturēties no turpmākas attiecīgo pakalpojumu sniegšanas. Ja AS "CATA", reģ. Nr.40003016840, tomēr turpina sniegt šos pakalpojumus, tai regulāri veikt ietekmes uz konkurenci izvērtējumu, lai identificētu un novērstu iespējamu neatbilstību Konkurences likuma 14.¹ pantam.
5. Kontroli par lēmuma izpildi uzdot pašvaldības izpilddirektoram.